

ПРОЕКТУВАННЯ КОРЕКЦІЙНО- РОЗВИВАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Ганна Алексєєва,

кандидатка педагогічних наук,
доцентка кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та
навчанні й інформатики
Бердянського державного педагогічного університету

УДК 376.5:004.8(075.8)

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СТВОРЕННІ ТА ВПРОВАДЖЕННІ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНИХ ПРОГРАМ

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE CREATION AND IMPLEMENTATION OF CORRECTION AND DEVELOPMENT PROGRAMS

У сучасному освітньому середовищі, де кожен студент має свої особливі потреби та можливості, використання корекційно-розвивальних програм є надзвичайно важливим. Ці програми сприяють виявленню та максимальному використанню навчального потенціалу студентів для досягнення найвищих результатів у навчанні. Теоретичні засади розробки таких програм базуються на принципах, що керують їх створенням, з метою успішної адаптації до конкретних потреб кожного студента. Сучасні підходи та методики у проектуванні програм для студентів з

In the modern educational environment, where each student has unique needs and capabilities, the use of correctional-developmental programs is extremely important. These programs facilitate the identification and maximum utilization of students' learning potential to achieve the highest educational outcomes. The theoretical foundations of developing such programs are based on principles that guide their creation, aiming for successful adaptation to the specific needs of each student. Modern approaches and methodologies in designing programs for students with special needs are grounded in effective strategies that provide every student the

**V Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція
(25-26 жовтня 2023 р., м. Запоріжжя)**

особливими потребами opportunity to learn at the
ґрунтуються на ефективних highest level. The relevance and
стратегіях, які надають alignment of selected techniques
можливість кожному with contemporary educational
студентові навчатися на space requirements play a
найвищому рівні. crucial role in the successful
Актуальність та implementation of correctional-
відповідність вибраних developmental programs.
методик сучасним вимогам **Key words:** educational
освітнього простору мають environment, innovative
важливе значення у technologies, correctional-
успішному впровадженні developmental programs,
корекційно-розвивальних learning potential, special
програм. needs, adaptation.

Ключові слова: освітнє
середовище, інноваційні
технології, корекційно-
розвивальні програми,
навчальний потенціал,
особливі потреби, адаптація.

В сучасному освітньому середовищі, коли кожен студент має свої унікальні потреби та можливості, особливо важливо розуміти та використовувати корекційно-розвивальні програми [2]. Ці програми допомагають краще розкрити потенціал та досягти найкращих результатів у навчанні. Теоретичні аспекти проектування таких програм спираються на основні принципи, які керують створенням цих програм, щоб ефективно адаптувати їх до конкретних потреб студента. Сучасні підходи та методики у проектуванні програм для студентів з особливими потребами залежать від ефективності стратегії, які дозволяють надати кожному студентові можливість навчатися на найвищому рівні.

Досліджено питання підготовки майбутніх педагогічних та соціально-педагогічних кадрів до впровадження інновацій, включаючи інноваційні технології, у професійну діяльність з дітьми та молоддю, а також використання новаторських форм, методів та технологій освіти у підготовці майбутніх соціальних педагогів, викладачів, учителів та вихователів. Це питання було досліджено у працях видатних науковців, зокрема: К. Балаєва, В. Бедлінська, О. Бедлінський, К. Власенко, Н. Волкова, Г. Волошко, Д. Данко, Л. Дітковська, В. Докучаєва,

**Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців
соціальної сфери та інклюзивної освіти**

О. Караман, Н. Ковальова, М. Марій, О. Павлова,
О. Платонова, С. Семеріков, К. Трофімук, Н. Черв'якова,
А. Шерудило, О. Юденкова та ін.

Також досліджено світовий досвід та тенденції застосування сучасних зарубіжних технологій діяльності та професійної підготовки працівників соціальної сфери, зокрема майбутніх соціальних педагогів, у контексті освітніх та соціальних інновацій. Серед авторів, що розглядали цю тему, були О. Бойко, Н. Видишко, І. Гриник, М. Дужа-Задорожна, С. Кубіцький, А. Кулікова, Т. Логвиненко, В. Максимчук, І. Мельничук, О. Павлішак, В. Поліщук, О. Пришляк, С. Шпеник та ін.

Актуальність та відповідність вибраних методик до сучасних реалій освітнього простору відіграють важливу роль у успішному впровадженні корекційно-розвивальних програм.

Мета статті полягає в розгляді та аналізі інноваційних технологій, які застосовуються в процесі створення та впровадження корекційно-розвивальних програм для осіб з особливими освітніми потребами. Дослідження спрямоване на виявлення ключових аспектів проектування та адаптації таких програм до індивідуальних потреб учнів, а також огляду сучасних підходів та методик, що допомагають досягти найвищих результатів у процесі навчання та розвитку цільової аудиторії.

У Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року (2019 р.) наголошено, що інноваційний розвиток є одним із найважливіших державних пріоритетів, реалізація якого потребує передусім посилення процесу формування інноваційної готовності майбутніх фахівців у закладах вищої освіти. У Законі України „Про освіту” (2017 р.) зазначено, що освіта має забезпечувати інноваційний, соціально-економічний і культурний розвиток суспільства. Одним із ключових аспектів є психолого-педагогічне обґрунтування врахування індивідуальних особливостей кожного здобувача освіти. Це передбачає аналіз та урахування його сильних та слабких сторін, рівня підготовки, особливостей сприйняття інформації. Врахування цих аспектів у процесі проектування програм дає можливість створити найбільш ефективні та індивідуалізовані навчальні шляхи для кожного здобувача [7].

При створенні корекційно-розвивальних програм для студентів із особливими потребами, дуже важливо керуватися

**V Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція
(25-26 жовтня 2023 р., м. Запоріжжя)**

кількома ключовими принципами. Перш за все, програма повинна бути індивідуалізованою - кожен студент має унікальні потреби та здібності, і програма повинна враховувати це. Далі, програма повинна бути гнучкою, оскільки потреби студентів можуть змінюватися з часом. Також, важливо враховувати позитивний підхід до навчання, створюючи такі програми, які сприяють розвитку потенціалу кожного студента.

Ключовим етапом у процесі розробки корекційно-розвивальної програми є аналіз індивідуальних особливостей кожного студента. Це включає в себе вивчення сильних та слабких сторін, особливостей сприйняття інформації, а також інших особливостей, які можуть впливати на навчання. На основі цього аналізу ми можемо вибрати оптимальні підходи та методи навчання для кожного студента [8].

Сучасні технології надають величезні можливості для покращення ефективності корекційно-розвивальних програм. Вони дозволяють нам створювати інтерактивні навчальні матеріали, використовувати спеціалізовані програми та додатки для навчання, а також вести систематичний моніторинг прогресу кожного студента.

Співпраця з батьками та викладачами є надзвичайно важливою у реалізації корекційно-розвивальних програм. Вони можуть надати цінні відомості про індивідуальні особливості студента, а також підтримати його в навчанні та розвитку. Спільні зусилля батьків, викладачів і спеціалістів дозволяють створити найбільш ефективні програми для кожного студента [1; 3].

Ці принципи та методи є основою успішної реалізації корекційно-розвивальних програм для студентів з особливими потребами. Ретельний аналіз, індивідуалізація, використання технологій та співпраця з батьками та викладачами допомагають нам найкращим чином реагувати на потреби кожного студента і забезпечувати йому найбільший успіх у навчанні та розвитку.

Програмне забезпечення (ПЗ) відіграє вирішальну роль у сучасних корекційно-розвивальних програмах. Визначивши програмне забезпечення як сукупність програм, що керують комп'ютером, слід підкреслити, що його значення надзвичайно важливе у навчанні та розвитку осіб з особливими потребами. ПЗ включає в себе набір інструкцій та програм, які дозволяють комп'ютеру виконувати певні завдання [4]. У контексті

Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти

корекційно-розвивальних програм, воно стає необхідним інструментом для створення індивідуальних навчальних матеріалів, аналізу прогресу кожного студента та підтримки викладачів та батьків у навчальному процесі. ПЗ надає можливість персоналізувати навчання для кожного студента, враховуючи його унікальні потреби та здібності. Воно дозволяє створювати інтерактивні завдання, адаптовані до рівня кожного здобувача, і надає можливість отримувати зворотний зв'язок для подальшого вдосконалення навчального процесу. ПЗ також допомагає викладачам моніторити прогрес кожного студента та аналізувати його досягнення [5].

Крім того, воно є потужним інструментом для сприяння співпраці між батьками, викладачами та спеціалістами у сфері освіти. Воно надає можливість обміну інформацією та рекомендаціями, що сприяє кращому розумінню та підтримці студента [6].

У загальному, програмне забезпечення стає ключовим елементом сучасних корекційно-розвивальних програм, що спрямовані на максимальний успіх та розвиток кожного студента з особливими потребами. Воно надає можливість індивідуального навчання, адаптації матеріалів та ефективного моніторингу прогресу, що робить навчання більш доступним та ефективним для всіх (табл. 1.).

Таблиця 1

Огляд сучасних програмних рішень для корекційно-розвивального навчання

Назва програми	Тип програми	Платформа	Функціонал	Інтерфейс	Вартість
Програма А	Інтерактивна навчальна платформа	Веб-додаток	Персоналізовані завдання, моніторинг прогресу, зворотній зв'язок	Інтуїтивний, легкий у використанні	Безкоштовно для основної версії, преміум-версія за підпискою
Програма Б	Електронний підручник	Android, iOS	Адаптовані навчальні матеріали, інтерактивні завдання	Зручний для використання на планшетах та смартфонах	Безкоштовно
Програма В	Віртуальна реальність для навчання	PC, VR-обладнання	Іммерсивні навчальні сценарії, тренувальні вправи	Віртуальне середовище з простим управлінням	Вартість VR-обладнання, програма – безкоштовно

**V Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція
(25-26 жовтня 2023 р., м. Запоріжжя)**

Продовження таблиці 1

Програма Г	Мобільний додаток для навчання	Android, iOS	Короткі навчальні курси, нагадування	Інтуїтивний мобільний інтерфейс	Безкоштовно, можливість купівлі окремих курсів
Програма Д	Спеціалізоване програмне забезпечення	Windows, macOS	Індивідуалізовані навчальні матеріали, аналіз прогресу	Професійний інтерфейс для викладачів та спеціалістів	Платна ліцензія

Ця таблиця надає загальний огляд сучасних програм для корекційно-розвивального навчання, їх типу, платформи, функціоналу тощо.

Наведемо приклад Програми А - Інтерактивна навчальна платформа.

Основні характеристики Програми А:

- Тип програми: Інтерактивна навчальна платформа
- Платформа: Веб-додаток
- Функціонал: Персоналізовані завдання, моніторинг прогресу, зворотній зв'язок
- Інтерфейс: Інтуїтивний, легкий у використанні
- Вартість: Безкоштовно для основної версії, преміум-версія за підпискою

Ось декілька можливих програм, які можуть відповідати опису Програми А:

1. **Google Classroom**

- Тип: Інтерактивна навчальна платформа
- Платформа: Веб-додаток
- Функціонал: Створення та назначення завдань, моніторинг прогресу, комунікація зі здобувачами освіти.
- Інтерфейс: Інтуїтивний та добре відомий викладачам та здобувачами освіти.

2. **Edmodo**

- Тип: Інтерактивна навчальна платформа
- Платформа: Веб-додаток
- Функціонал: Завдання, оцінювання, спілкування, створення навчальних груп.
- Інтерфейс: Дружній та простий у використанні.

3. **Moodle**

- Тип: Інтерактивна навчальна платформа
- Платформа: Веб-додаток
- Функціонал: Управління курсами, завданнями, спілкування, оцінювання.

Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти

- Інтерфейс: Потребує трохи часу на освоєння, але має широкі можливості.

Висновки дослідження вказують на важливість використання інноваційних технологій у проектуванні та впровадженні корекційно-розвивальних програм для осіб з особливими освітніми потребами. Вони дозволяють краще адаптувати навчальний процес до індивідуальних особливостей студентів та досягти оптимальних результатів у навчанні.

Також виявлено, що сучасні підходи та методики у проектуванні програм для студентів з особливими потребами допомагають надати кожному студентові можливість навчатися на найвищому рівні. Актуальність та відповідність вибраних методик сучасним вимогам освітнього простору виявилися ключовими факторами у успішному впровадженні корекційно-розвивальних програм.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексєєва Г.М. Модель формування готовності майбутніх соціальних педагогів до застосування комп'ютерних технологій у професійній діяльності. *Молодь і ринок: Науково-педагогічний журнал. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка*. 2014. №6 (113) червень 2014, С.66-72.

2. Балаєва К.С. "Підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до застосування інноваційних технологій у професійній діяльності". Автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Катерина Сергіївна Балаєва; ДВНЗ „Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника”. Івано-Франківськ, 2015. 22 с.

3. "Безкоштовні сервіси для створення інфографіки: топ 10" [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kozakorium.com/bezkoshtovni-servisyy-dlya-stvorennnya-infohrafiky-top-10/>.

4. Березан В. "Практична підготовка майбутнього соціального педагога з використанням інформаційних і комунікаційних технологій". *Людинознавчі студії. Педагогіка*. 2015. Вип. 31. С. 14-24.

5. Василенко Г.В. "Інтерактивні методи підготовки майбутніх соціальних педагогів до профорієнтації учнів у школі". *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2013. Вип. 31. С. 132-137.

6. Дубасенюк О.А. "Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки". У:

**V Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція
(25-26 жовтня 2023 р., м. Запоріжжя)**

Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. С. 14–47.

7. Пахомова Л. В. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до використання інноваційних технологій у професійній діяльності : дис. ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2020.

8. Hurenko, O. I., Alekseeva, N. M., Lopatina, N. O., & Kravchenko, N. V. (2017). Use of computer typhlotecnologies and typhlodevices in inclusive educational space of university. *Information Technologies and Learning Tools*. 61(5), 61-75. DOI: 10.33407/ITLT.V61I5.1782.